

Alte Drucke

De RATIO=||NE CONCIO-||NANDI.|| LVCAS OSIA-||DER. D.||

Osiander, Lucas

Wittenberg, 1597

VD16 ZV 27223

DISPOSITIO CONCIONIS, IN DIE circumcisionis Domini habitae, in qua plures
Loci Communes, & quidem in diueriis causarum generibus, tractantur.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-148504

DISPOSITIO CONCIONIS, IN DIE circumcisionis Domini habitæ, in qua plures LocCommunes, & quidem in di- uersis causarum generibus, tractantur,

TEXTVS Lucæ 2.

Dostquam consummati sunt die-
es octo, vt circumcideretur pu-
er: Vocatum est nomen eius
IESVS: quod vocatum est ab An-
gelo, priusquam in vtero conciperetur.

EXORDIVM.

1. Vt Christus NOBIS natus est, Isaia 9.
ita etiam NOBIS est circumcissus.
2. Quare non minus diligenter de Circumcisi-
one, quam de natiuitate eius, audiamus.

PROPOSITIO.

- I. Docet Euangelista, quod Christus octaua
die sit circumcissus.
- II. Et quale ipsi nomen tunc fuerit imposi-
tum.

Locum

Locus communis I. in genere didascalico, quaestione simplici.

Quid.

Circumcisio fuit Sacramentum veteris testamenti, quo fiebat fœdus inter Deum & hominem, Genes. 17.

Causa efficiens.

Deus ipse instituit hoc Sacramentum: itaque non deridendum.

Causæ finales.

- I. Ut testaretur de gratia Dei.
- II. Ut admoneret de corruptione nature & mortificatione carnis.

TRANSITIO in alium cognatum Locum communem.

Quid opus fuit, ut Christus, qui sine peccato erat, circumcideretur?

Locus Communis II. in genere Didascalico, simplici quaestione. Causa Circumcisionis Christi.

- I. Non ipse indigebat circumcisione.
1. Quia certè sciebat se esse filium Dei altissimi, Luc. 1.
2. Qui peccatum non habebat: nec dolus erat in ore eius, 1. Pet. 2.
- II. Sed circumciscus nostra causa: ut legi subiceretur.

1. Testi-

1. Testificor omni homini circumcidendi se,
quod debitor est, &c. Gal. 5.

Effectus seu utilitas circumcisi
Christi

Dum legi se subiecit, nos à lege liberavit, ut
dammemur.

1. Factus est sub lege, ut eos, qui sub lege
erant, redimeret. Gal. 4.

2. Non veni solvere, sed implere legem.
Matt. 5.

3. Vnius obedientia constituuntur multi.
Roma. 5.

Locus Communis III. in genere
Deliberatiuo.

Et si autem corporalis Circumcisio abolita est,
tamen Christiani debent circumcidere corda sua
spirituali circumcissione.

Ab honesto.

1. Circumcidite preputium cordis vestri.
Deut. 10. 16.

2. Hanc circumcissionem commendat Paulus
Roma. 2.

3. Hanc Circumcissionem requirit Paulus di-
cens: Mortificate membra. Coloss. 3.

Anecessario.

1. Non pertransibit per te incircumcissus
Isa. 52. *quibus Jer. IV. p. 4. &c.*

2. Incir-

2. Incircumcisi corde censentur inter reprobos, Actor. 7.

Transitio ex genere deliberativo,
ingenus Didascalicum simplici quaestione:

Quid,

Circumcisio est mortificatio veteris Adam,
de qua Coloss. 3. Gal. VI. Rom. VII.

Partes.

- I. Exempli gratia: Circumcidatur lingua: ne blasphemet: & ne in vanum iuret: ne mentiatur: ne proximo detrahatur. *Ps. CXXXVII. 6. 7. Rom. III. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*
- II. Cor. ne avaricia laboret: ne superbia turgat: ne invidia laboret. *Es. Cap. XXXIV. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*
- III. Oculi: ne impudicè circumspiciant. *minis ante con-*
- IIII. Aures: ne libenter detractiones audiant. *pinigib. Qualis vero fatus fess. cap.*
- V. Os: ne ingurgitatione peccet. *Al. humano post*
- VI. Manus: ne furantur: ne sint plagosae. *conversione*
- VII. Pedes: ne ad mala properent. *id potest cognosc*

TRANSITIO ad textum.

Sed consideremus, quid sibi velis, quod in
tam tenera etate fuerint pueri: (octavo die) circum-
cisi.

Heinr. M. L. Locus

Locus Communis IIII. in genere
Didas; quaestione composita.

Si rectè circumcisisus est puer octavo die, et
iam rectè in infantia puer baptizatur.

1. Quia baptismus successit in Locum Circum-
cisionis, Coloss. 2.

2. Quia Deus potest infantibus dare fidem;
Exemplum Ioannis, Luca 1.

3. Quia infantes placent Deo; habent ergo
fidem, Heb. 11. quam illis preces impetrant.

4. Quia pertinet ad eos Regnum Dei, Mat.
10. Ergo Ecclesia per baptismum inserendi.

TRANSITIO ad Locum Commu-
nem cognatum.

Cur Deus tanta seueritate exigebat Circum-
cisionem; Gen. 17.

Locus Communis V. in genere
Demonstratiuo.

Ingens peccatum est, contemnere Sacramen-
ta, diuinitus instituta, vt faciunt Schweneckfeld-
iani.

Ab inhonesto.

1. Tales Deum stultitiae arguunt: qui tamen
est sapientissimus; nos vero stulti, 1. Cor. 1.

Nostrum

2. Nostrum non est Deo prescribere, per qua media nos saluos: perinde, vt nec ager medibo prescribit.

Ab inutili.

I. Tales contemptores suam & aliorum salutem negligunt, Luca 7.

II. Qui media rejicit, etiam diuina beneficia rejicit.

III. Perinde faciunt, vt q̃, qui sine naui uolum mare aut flumen transire.

TRANSITIO ad Textum.

1. Satis dictum de Circumcisione Christi: 2 audiamus etiam de ipsius nomine pauca.

Locus Communis VI. in genere Didascalica, quaestione simpliciter.

Quid uocabulum significet.

Significat Saluatorem.

Causa huius nominis.

Quia saluat populum suum a peccatis suis Matth. 1.

Effectus seu utilitas huius nominis.

1. Vt ex eius recordatione conscientiam nostram compescamus: 2 quia scimus a peccatis nos liberatos.

H 2

Vt in

II. *Nō. Vt in afflictionibus statuamus, Deum nobis propter hunc Iesum facere. Philob. 1. 2. 3.*

Adiacens.

Itaq; honesta disciplina est, quod genua fleximus, ad nominis Iesu enunciationem, Philip. 2.

EPILOGVS.

I. Quare circumcisio fuerit instituta, 2. Cur Christus circumciscus 3. Quomodo corda nostra circumcidenda sint.

II. Quod circumcissione rectè concludatur: infantes baptizandos: 2. Et, quod Sacramenta, diuinitus instituta, non sint contemnenda.

III. Quid vocabulum Iesu significet: & qua inde consolatio petenda.

Honoremus igitur Iesum saluatorem, eumq; cum patre & spiritu sancto, celebremus: sic fiet, ut in omnem aeternitatem laudemus,

AMEN.

CON.